

Türkiye'de Eğitim Çıkmazı ve Öğretmenlerin Savaşı

Türkiye'de eğitim, her zaman gündemde ve her zaman aktüel bir konudur. Orta ve yüksek dereceli okullarla üniversitelerde öğrenciler, her dereceli okullarda çalışan öğretmenler, ana babalar, işçiler ve yer yer köylüler, bugünkü eğitime tepki göstermektedir. Çünkü bugünkü eğitim iyi değildir. Ülkenin içinde bulunduğu genel koşullara ve özellikle, ekonomik, politik dış ve iç ilişkilere bağlı olarak eğitim de geniş emperyalist etkiler altında, plânlaması bozuk, eşitsiz, kalitesiz; bu eğitimi yürüten öğretmenler bakımsız ve baskı altındadır. Halkın ve öğrencilerin temel ihtiyaçlarına cevap vermeyen bir eğitim ki, son yıllarda, özellikle Türkiye Öğretmenler Sendikası herkesin bildiği ve söylediği kısa adıyla TÖS'te toplanan devrimci öğretmenlerin çok çetin mücadelesine konu olmaktadır.

Öğretmenler bu uğurda, son beş altı yıldır, yurdun her yerinde, il ve ilçe merkezlerinde binden fazla toplantı düzenlediler. Toplantılara halk da katıldı. Bu toplantıların bazıları Pazar günleri yapıldı. Sabah saat 10.00 da başlayan konuşmalar, öğleden sonra 4.00 lere kadar sürdü; kimse yemek aralığı verilmesini istemedi. Akşamları 8.00 de başlayan konuşmaların da bazan gece yarısını geçene kadar uzadığı görüldü. Sinema ve nikâh salonlarında, öğretmen lokallerinde, çok zaman herkesin oturacağı kadar sandalya da olmuyordu. Köylüler, işçiler ve esnaftan insanlar, ayakta dikilerek, söylenenleri dinleyip sorular sordular, TÖS yöneticileriyle yapılan tartışmalara katıldılar.

TÖS, konuyu daha etkin olarak anlatabilmek için 4 Eylül 1968'de Ankarada beş gün süreli «Devrimci Eğitim

Şûrası» nı topladı. Bu şûrada, ülkenin genel koşulları içinde eğitimin 26 sorunu üzerine bildirimler okundu ve tartışmalar açıldı. Öğretmen, işçi, öğrenci, esnaf ve köylü temsilcileriyle aydınların katıldığı komisyonlarda alınan kararlar, büyücek bir kitap halinde bastırılarak, kamu oyununun ve ilgililerin dikkatine sunuldu. Konu o kadar ciddi ve konuyla ilgili sorunlar o kadar köklüdür ki, belirli bir egemen azınlıktan türeyen siyasal iktidar, bunları işitmedi ve anlamadı. TÖS, 15 Şubat 1969'da Ankara'da yurdun her yerinden gelerek 40.000 kişinin katıldığı «Büyük Eğitim Yürüyüşü» nü düzenledi. Gene 15 Aralık 1969 günü bütün yurtda uygulanan dört günlük «Genel Öğretmen Boykotu» na 110.000 öğretmen katıldı.

Bu çalışmaların içinde ve sonunda binlerce öğretmen sürüldü, görev yeri değiştirildi, bir hayli de işinden atılan ve cezalandırılan oldu. Cezaları kaldırmak ve işinden atılanları geri aldirmek için TÖS, büyük bir Hukuk Bürosu çalıştırmaktadır. Bütün bu etkinliklerin temel nedeni, doğru- dan doğruya öğretmen maaşları değil, fakat, ülkenin içinde bulunduğu yarı bağımlı ve geri bırakılmışlık durumu, buna bağlı olarak eğitimin bir türlü kurtulamadığı belli başlı çıkmazlar idi.

Şimdi bu savaş sürmektedir, TÖS üyelerinin sadece toplantılarda, konuşmalarda değil, bayram ve yeni yıl kartlarında birbirlerine yazdıkları gibi «başarana kadar» sürecektir. Bu konuda bir atasözü de sık sık söylenmektedir. «Pazara kadar değil, mezara kadar!» Bu sözle, «Savaş- tığımız amaca varamasak bile hiç değilse yolunda ölürüz.» biçiminde özetlenebilecek bir anlam dile getirilmektedir.

Türkiye'de öğretmenlik, resmî olarak 1848'de başlamıştır. Devlet eliyle ilk öğretmen okulu bu tarihte açılmıştır. O tarihten bu güne 122 yıl geçmiştir. Bugün ilk, orta, yüksek... her dereceli okulda çalışan öğretmen sayısı 162.000'e çıkmıştır. Bütün okullarda okuyan öğrenci sayısı 7.000.000'dür. Genel nüfus yuvarlak 36.000.000 . Ve

içinde bulunduğumuz yıllarda genel eğitim harcamaları için 28.993.013 liralık devlet bütçesinden ayrılan para 3.200.000.000 Türk lirasıdır. Mevcut piyasa fiyatlarına göre fert başına düşen ulusal gelir, maalesef 2.854 TL. dir, yani 1970 enflasyon kanunundan sonra 190 dolardır. Böyle bir ülkede, henüz tarım geliştirilmemiş, (dönüm başına buğday 112 kg.), endüstri kurulmamış (endüstrinin ulusal gelire katkısı % 11,1), bir milyona yakın insan çalışmak için Almanya ve benzeri kapitalist ülkelere gitmekte, bunun iki katı kadar da gitmek için sıra beklemektedir. Bütün taşıt araçları, makineler, tarım araçları, fabrika malzemeleri, baskı makineleri; ilaç ve kimya maddeleri, hattâ okullarda öğrencilerin kullandığı kalemler dışardan satın alınmaktadır. Sadece okul kalemi için dışarıya yılda 70-80 milyon TL. ödenmektedir.

Böyle bir ortamda, alınacak çok ciddi ekonomik tedbirlerle birlikte, eğitimin esastan değiştirilerek, insan ve toplum yaşamına olumlu etki yapacak ve kalkınmaya destek olacak hale getirilmesine zorunluk vardır. Bunun için, bir eğitim devrimi gereğinden söz etmek mümkündür. Fakat, toplum ve ülkeyi bugünkü yarı bağımlılık ve geri bırakılmışlık ilişkilerinden kurtarmadıkça eğitimde devrim ele alınamayacağından, eğitimi «devrim için», yani devrimi yapacak insanı hazırlayacak yolda ve yönde uygulamak, temelli bir zorunluk olarak görünmektedir. TÖS'ün 1969'da topladığı Devrimci Eğitim Şûrası, «devrim için eğitim» ilkesini bu gerekçeyle kabul etmiştir. Türkiye'de öğretmenler şimdi «devrim için eğitim» ilkesine uygun olarak eğitim yapmaya çalışmaktadırlar.

Devrim için eğitim ilkesi; bir yandan okullarda, her dersin programından uygun eğitsel fırsatları bularak ve kullanarak; bir yandan da okul dışında, vaktiyle okuma fırsatı bulamamış yetişkinlere, ülkenin içinde bulunduğu koşulları, başlıca ekonomik ve sosyal sorunları, bu koşullardan ve sorunlardan kurtulma yollarını, devrim bilincini, örgütlenme gereğini, yasalardaki ve anayasadaki temel hak ve öz -

gürlükleri, bunların kullanılmasıyla ilgili bilgileri anlatarak değerlendirilen; hem öğrencileri, hem de yetişkinleri, hayata karşı devrimci tavır ve davranışlı hale getirebilmek için bulunmuş elverişli bir ilkedir. Genel anlamda ve uzun sürede insanın kafaca değişmesi, onun çevresinin ve maddi ilişkilerinin değişmesiyle mümkündür. Fakat çevrenin ve insanın maddi ilişkilerinin değiştirilmesi de kendiliğinden olacak değildir. Bunu başaracak insanın bilinçlendirilmesi; devrim bilincinin kitlelere yayılarak maddi güç haline getirilmesi gerekmektedir. Bu yüzden TÖS'ün yapmakta olduğu «devrim için eğitim» çalışmalarına, «bilinçlendirme» ya da «uyandırma» çalışmaları da denilmektedir.

Bu çalışmalarda, hareket noktası, toplum ve ülkenin temel sorunlarıdır. Ve bunlar içinde ekonomik sorunlar en önce ele alınmaktadır. Politikayı, ekonominin yoğun ifadesi olarak kabul ettiğimiz için politik sorunların anlatılması, Amerika'nın Türkiye üzerindeki emperyalist etkileri, olumsuz dış yardımlar, yabancı uzmanlar, barış gönüllüleri, montaj endüstrisi, ortak pazar, Nato; ülkenin yeraltı ve yerüstü servetlerinin dışardan ve içerden sömürülmesi, ulusal gelir bölüşümündeki adaletsizlik, toprak reformu ve benzeri meseleler sık sık söz konusu edilmekte, bunların herbiri üzerinde, pedagojinin başlıca kuralları dikkate alınarak uzun uzun çalışılmaktadır. Bazan bu çalışmalar, emperyalistlerin içerdeki adamları ve polis tarafından, fakat her zaman örtülü biçimde, saldırıya uğramaktadır. Öğretmenlerin bu türlü toplantılarına saldıran kışkırtılmış gruplar, bazan camlan ferçeveleri kırarak, öğretmen lokallerini yada sinema salonlarını ateşe vererek çekip gitmektedirler. Gerçek saldırganlar hiç bir zaman yakalanmamakta, hükümet bunlara karşı kesin vaziyet almamaktadır; «Öğretmenler, halkın din duygularına saygısızlık ettiği için halk galeyana geldi, bu türlü saldırılar birer toplum olayıdır.» diyerek işin içinden çıkmayı denemektedir. Aslında öğretmenlerin savaşı, doğrudan doğruya toplumun ekonomik sorunlarına yöneldiği ve TÖS, «dine saygı» ilkesine bağlılığını ilân ettiği halde, bu

gün TÖS'ün din aleyhtarlığı yaptığı yolunda geniş bir kampanya vardır. Fakat buna karşın, çalışmalar aksamadan sürmektedir.

Bir toplum sorunu olarak eğitimin kendisi de bu çalışmalar arasında ele alınmaktadır. Eğitim, hem bir bilinçlendirme aracı olarak, hem de iyi plânlanıp uygulandığı zaman kalkınmaya etkisi kesin ve büyük bir fonksiyon olarak, herkesin ilgisini çekmektedir. Özellikle bugünkü eğitimin, işe yaramaz, toplum sorunlarının çözümüne etkisiz, adetâ bir süs niteliğinde, dış etkiler altında, plânlaması bozuk, eşitsiz ve kalitesiz oluşu, durumu bilen yurttaşlar için bir «elem kaynağı» olmaktadır.

Konunun daha iyi anlaşılması için eğitimin bugünkü nitelikleri üzerinde durmak faydalı olacaktır :

1. Bugünkü Türk eğitimi emperyalist etkiler altındadır:

Bugün dünya ulusları arasında, bağımlılar, bağımsızlar ve yarı bağımlılar diye bir sınıflama yapmak mümkündür. Türkiye; 1919'da bir ulusal kurtuluş savaşı verdiği ve bundan yengiyile çıktığı halde, bünyesindeki feodal ilişkileri arıtamadığı, ve dış ilişkilerinde Mustafa Kemal'in «tam bağımsızlık» ilkesinden, Mustafa Kemal'den sonra pek çok ödün verdiği için, hızla gelişen yeni sömürgecilik ağları içine düşmüştür. Bundan dolayı bugün «yarı bağımlı» ülkeler arasında yer almaktadır.

Türkiye'nin bağımlı bulunduğu ülke ABD'dir. Öteki kapitalist ülkelerin de Türkiye üzerinde emperyalist etkileri vardır, ama ABD başta gelmektedir. ABD, Türkiye'nin ekonomisine, politikasına, savunmasına, eğitimine, kültürüne, doğrudan doğruya, yada dolaylı olarak kaşabilmektedir. Bu karışma, kredi, teknik yardım, uzman, paktlar ve pek çok proje uygulamalarıyla olmaktadır. Bunların çoğu, hükümetlerarası ikili anlaşmalara dayandırılmaktadır.

Türk eğitim ve kültürü üzerindeki ABD etkileri, konuyu ayrıntılarıyla bilmeyen bir Türk'e anlatıldığı zaman, şok etkisi yaratmaktadır. Daha 1924'te bir rapor vermek üze-

re Türkiye'ye gelen Colombia Üniversitesi Pedagoji Profesörü John Dewey, bizim köy eğitimini Türkiye temelli tamda kalacak, endüstrileşmeye yönelmeyecek biçimde düzenlememizi öğütlemiştir. Böylesi elbet, endüstrileşmiş ABD'nin sermaye ve ticaret çıkarlarına çok uygundur. ABD bizim ancak hafif metal ve montaj endüstrisine kadar çıkmamıza razıdır. Bu yüzden 1949 — 1965 arasında bize 1386 tarım bursuna karşılık sadece 164 endüstri bursu vermiştir. Türkiye tarımcı, hem de kuru tarımcı kalacak! Bu isteği açıkça ifade eden Amerikalı uzmanlar da çıkmıştır. John Dewey'in raporu, ancak Atatürk'ün ölümünden sonra, 1939'da basılmıştır. Türk eğitiminde Amerikancı akımlar da, 2. Dünya Savaşından sonra, Marchall Plânı ve Truman Doktrini uygulamalarıyla canlanmışlardır. Her alanda olduğu gibi, Millî Eğitimde de kilit noktalarını ABD'de «staj görmüş», orada «intensive cours» larla beyinleri yıkanmış elemanlar ele geçirmişlerdir. Bununla da kalmamış, önce ICA, sonra AID adıyla Ankara'ya yerleşen Amerikan Yardım Örgütü, bu kilit noktalarına birden çok sayıda ABD uzmanı da yerleştirmiştir. Amerikalı uzmanların yönetim ve denetiminde, sadece eğitim alanında 20'den fazla proje uygulanmıştır. Bu projeler içinde bir ülke eğitiminin ulusallığını kaldıracak kadar sakıncalı olanlar vardır : Türk eğitim planlanması, Okul programlarının geliştirilmesi, Ticaret öğretimi, Mesleki - teknik Öğretim, Halk eğitimi, Tarım eğitimi, Öğretmen yetiştirme, Beslenme eğitimi, Radyo ile eğitim, Garış Gönüllüleri projesi... bunlardandır.

26 Şubat 1946 Kahire Anlaşmasından hareketle Türkiye'de 27 Aralık 1949 Anlaşması gereğince bir komisyon kurulmuştur. Bunun adı : «Türkiye'de Birleşik Devletler Eğitim Komisyonu» dur. Bu Komisyon, «T. C. Hükümeti tarafından sağlanacak paralarla finanse edilecek eğitim programının idaresini kolaylaştırmak için ihdas ve tesis edilmiş bir teşekkül olarak Türkiye Cumhuriyeti ve Amerika Birleşik Devletleri Hükümetleri tarafından» tanınmıştır.

Bu anlaşmanın 5. maddesine göre «Komisyonun 4'ü T. C. vatandaşı ve 4'ü Amerika Birleşik Devletleri vatandaşı olmak üzere 8 kişiden oluşmaktadır. Bunlara ek olarak ABD, Türkiye'deki diplomatik heyetinin başı komisyonun başkanıdır. Ve alınan, alınacak olan kararlarda oy hakkına sahiptir.

Komisyon karar ve davranışlarında ABD Dışişleri Bakanına karşı sorumludur. Komisyon, tıpkı Amerikan askeri üstlerinde olduğu gibi : «Türk Hükümetinin himayesinde, her türlü Türk denetiminin dışında, Türk Eğitimi hakkında araştırma yapması, bilgi toplaması, gerekli Amerikan memurlarını uzman ve araştırmacı olarak okul, üniversite ve Bakanlıklara yerleştirmesi ve benzeri faaliyetlerini kolaylaştırmak amacını sağlamak için getirilmiştir.»

Türk Hükümetine bu komisyonun çalışmalarını kontrol ve denetleme hakkı dahi verilmemiştir. Türk vatandaşı olarak komisyona atanan 4 üyenin Amerika Hariciyesince kabul edilir kişiler olması doğaldır.

Ulusal eğitimde, eğitim plânlamasından öğretmen yetiştirilmesine ve programların geliştirilmesine kadar yabancıların karışması, akıl alacak işlerden değildir. Bu yüzden bugün, örneğin okul programlarımız toplum ve ülkenin gerçek ihtiyaçlarından ve ulusal çıkarlara uygunluktan alabildiğine uzaklaşmıştır. 1962 yılında Amerikalı uzmanlarla geliştirilen, 1968 yılında aynı uzmanlarla bir sefer daha gözden geçirilen 'İlkokul Müfredat Programı'nı bir örnek olarak ele alalım. Eski programdan Bağımsızlık, Devletçilik, Lâiklik, Devrimcilik, Fransız devrimi, Reform hareketleri, Halkın aydınlatılması, Ulusal ekonomi, Devletin vatandaşlara karşı görevleri... gibi konular çıkarılmış, yeni programa, Unesco, Nato günü, Demokrasi, Dinsel bayramlar... gibi konular eklenmiştir. Amerika ile ilgili konular genişletilmiştir. Böylece Türk toplumunun muhtaç olduğu, uyanık, üretici, bağımsızlıktan yana, devrimci insan yetiştirme amacı yerine, Amerikaya bağlı, toplum ve ülke

çıkarlarının pek farkında olmayan, geleneklere bağlı ve genel olarak tüketici insanlar yetiştirilmesi amacına yönelmiştir. Türkiye'nin «tüketim toplumu» haline getirilmesi, ABD'nin ticaret, ekonomi ve politika çıkarları için çok elverişlidir. Buna, Amerika kaynaklı filmler, foto romanlar, vur kır edebiyatı da eklendiğinde, tasarlanan ve uygulanan plânın ciddiliği daha iyi ortaya çıkar.

Türkiye'nin bütün ikokullarında uygulanan ve sütözü, yağ, peynir, un gibi maddelerle desteklenen Beslenme projesinin yıkıcı etkileri daha fazladır. Beş milyondan fazla ilkokul öğrencisi, ABD'nin üretim artışı bayat gıda maddeleriyle beslenirken, çok sayıda zehirlenme olaylarıyla karşılaşmıştır. Eğitim ve kültür etkilerinin derinliği de hesaba katılırsa, bu projelerin yarattığı manevi zehirlenmenin, görülen maddi zehirlenmelerden çok daha feci olduğu anlaşılır. «Beslenme maddelerimizi bile bize ABD veriyor!» kanısının sürekli olarak beş milyondan fazla körpe Öğrenciye kazandırılması, ulusal kimliğin bozulmasına yol açar. Bütün bu etkilemelerin genel amacı, ABD'nin ekonomi ve politika alanındaki çıkarıcı girişimlerine kitlelerin kafasında uygun bir ortam* hazırlamaktır ve Türk eğitimindeki ABD projeleri bunu fazlasıyla gerçekleştirmektedir.

Böyle bir afetle savaşan öğretmenlere karşı, çoğunluğu karacahil olan halk kışkırtılmakta ve sık sık «Amerika gitsin de Rusya mı gelsin?» sorusu ortaya atılmaktadır. ' Halbuki Türkiye öğretmenleri, ulusal bağımsızlığı vazgeçilmez bir ilke olarak benimsemişlerdir. Ayrıca öğretmenler, eğitim ve kültürde içe kapanıklığı da savunmuyorlar. Elbet dış ilişkiler yoluyla, yardımlaşma ve etkileşme kaçınılmaz derecede gerekli ve faydalıdır. Ancak, bunların tek yanlı olmaktan çok, karşılıklı olması ve baskı biçimine dönüşmesinin mutlaka önlenmesi gerekmektedir.

Alman ve Belçika uzmanlarının, özellikle mesleki teknik öğretimin kurulmasındaki etkileri de Türk eğitimine zararlı olmuştur. Özellikle Türk tarımının ihtiyaçlarıyla ilgisi

sağlanmadan, alabildiğine işbölümüne dayalı ve Türkiye ihtiyaçlarından hayli yukarı düzeyde kurulan ve bir «politeknik» nitelikten yoksun olan mesleki teknik öğretim kurumları, buralardan yetişen «kalifiye» işçi ve teknikerlerin yurt dışına, özellikle sistemin alındığı Almanya ve Belçika'ya işçi olarak gitmesine yol açmıştır. Bir teknik okul öğrencisinin yıllık gideri 23.000.— TL. dir. Sanat Enstitüsünü bitirenlerin bugün % 62'si yurt dışında işçi olarak çalışmaktadır. İçerde kalanların da çoğu polislik, garsonluk, otel kâtipliği ve ilkokul öğretmenliği gibi işlere dağılmışlardır. Büyük şehirlerdeki tamirhanelerde bile sanat enstitüsü mezunlarına çok seyrek olarak rastlanmaktadır. Halbuki bunlar teknik alanlarda çalıştırılmak üzere yetiştirilmişlerdi. Bu yüzden bugün toplum, bu okullara öğrenci vermemektedir.

2. Türk eğitiminin plânlaması bozuktur :

Eğitim, kısaca insanın bugün ve yarınki yaşamında kullanacağı bilgiler, hüneler, tavır ve alışkanlıklar bakımından yetiştirilmesi biçiminde tanımlanabilir. Okulların görevi bu yetişkinliği sağlamaktır. Eğitimin planlanması da insanın ve toplumun bugünkü ve yarınki ihtiyaçlarına göre yapılmalıdır.

Türkiye toplumu ve bu toplumun büyük bölümü, dışardan ve içerden sömürülmektedir. Ülke geri bırakılmıştır. Gelir düşük, geçim zordur. Ama bu sorunları çözme olanağı vardır. Türkiye'nin kaynakları zengindir. Nüfusu gençtir ve kalkınma özlemiyle doludur. İyi plânlanmış bir seferberlikle kısa sürede bu gerilik ve sefillik yenilebilir. Kapitalist kalkınma yolunu inatla sürdüren bugünkü siyasal iktidarlar, yarı bağımlılık koşulları içinde, böyle bir seferberliği plânlamaya yanaşamazlar. Kapitalist kalkınma plânlarının eğitime yansımaları, halkın ve öğretmenlerin isteğine uymayan girişimlerden ibarettir. Bugün Türk eğitimi, adeta, ne tip insan yetiştireceğiz, bu insan neler bilecek, her seviye ve daldan kaç adama ihtiyacımız var; tarımda çalışmakta olan % 72 nüfus kaç yıl içinde söz gelimi % 35'e inecek, kaç yıl sonra

bugün endüstride çalışan % 13 nüfus ne zaman % 40'a, 50'ye çıkacak, gibi sorular doğru olarak cevaplandırılmadan adetâ müzmin bir körlük içinde, rastgele çalıştırılmaktadır. Plân program iddiaları birer «lâf» tan ibarettir.

Türkiye, tarımda ilerlemek, ulusal ağır endüstrisini kurmak, böylece sömürden ve geri bırakılmışlıktan kurtulmak ihtiyacında olan bir ülkedir. Genel olarak eğitim görmüş her insanın, yenilikçi, hayata karşı devrimci tavır ve davranışlı, yaratıcı, üretken ve yılmaz bir hale getirilmesi gerekir. Ancak ilköğretimden sonra orta ve yüksek eğitim kurumlarından geçerek bu nitelikte yetiştirilmiş insanlar tarımda ilerlemeyi, yeni makineleri ve teknikleri kullanmayı, üretimi artırmayı başarabilirler. Ulusal ağır endüstrinin kurulması, iyi yetişmiş yüksek seviyeli elemanlarla, orta seviyeli ustalarla ve gene orta seviyede eğitim görmüş işçilerle sağlanacaktır. Böyle bir eğitim, kuşkusuz biraz pahalıdır. Eski bilgi ve hünelerle yetişmiş, yada hiç yetiştirilmemiş insanlarla yeni bir hayat kurulamaz.

Türkiye'nin eğitime ayırdığı para artırılabilir. Bütçede artış genellikle % 19, eğitim harcamalarındaki artış ise % 2,9'dur. Nüfus artışı da bu kadardır. Sadece dış ticaret devletleştirilerek, petrol ve maden işletmeciliği yabancı te-kellerden ve yerli özel girişimcilikten kurtarılarak, ordunun ve eğitimin bütün giderleri kolayca karşılanabilir. Kaldı ki, bugünkü 3 milyar TL. dan ziyade olan eğitim bütçesini daha iyi kullanmak da mümkündür. Nüfusun % 72'si tarımda çalışıyor ama, 72 tane imam - Hatip Okuluna karşılık 20 tane tarım okulu yok. Genel eğitim giderleri içinde tarım eğitimine yapılan harcama % sadece üç! Yüksek öğretime devam eden her 100 öğrenciden 64 tanesi sosyal bilimler ve edebiyat, 20 tanesi fen ve teknik dallar, 11 tanesi sağlık ve sadece 5 tanesi tarım için eğitim görmektedir. Lise sayısını artırıyoruz; ortaokullar köylere kadar gidiyor, ama bunlar hep klâsik eğitim yapıyorlar. Öğrenciler genellikle ya bir şey öğrenmiyor, yada gereksiz bilgiler öğreniyorlar. İlkokulda, ortada, lisede, üniversitede dönüp okutulan Pers tarihinin,

Saydalilerin, Amerikan, Alman, İngiliz ve Fransız tarihinin ne yararı vardır bize? Himalaya dağı, Emden çukurunu,, Missisipi ve Amazon ırmaklarını bilmek neyi değiştirir? Hükümet tarım ortaokulları ve liseleri açmaya yanaşmıyor. Tarımda çok insan çalıştığı halde, yiyecek buğdayını dışardan alan bir ülke, tarım eğitimine ancak çok ağır bir kasıtle boş verebilir, ilk ve orta okullarda Tarım dersi okutuluyor ama, öğretmenlerin istediği, kara tahta başında uyduruk bir «ders» değildir.

Tarımda gelişmeyen bir ulus endüstrileşemez. Endüstri, ulusal sermaye ve ulusal emekle kurulmadan ulusal olamaz. Bir ulus, tarımdan «çok» elde ederek, tüketim ihtiyaçlarının fazlasıyla endüstriye sermaye ayırabilir. Dışardan alınan krediler, bir ulusun bağımsızlığını zedeler ve bu yoldan ulusal endüstri kurulup kalkınma amaçlarına ulaşamaz. Bu yüzden tarımın gelişmesi önemlidir. Bugün Türkiye tarımını geliştirmenin iki temel çaresinden biri ciddi bir toprak reformu ve kooperatifleşme ise, ikincisi tarımcıların eğitilip hazırlanmasıdır.

Teknik okullar ve teknik bilim kurumları da, ülkenin ihtiyaçlarına göre düzenlenmeli ve çoğaltılmalıdır. Bunda hareket noktası, tarımı makineleştirme olmalı, Amerikan tekniği için füze barutu, takviyeli beton metotları peşinde olan bilimsel çalışmalar, başlangıç için gereksiz bir lükstür. O zaman yetiştirilen insan içerde kalmaz, 30 yıllık sanat enstitüleri denememizin gösterdiği gibi, bunların da dışarıya gitmeleri önlenemez. Dışarıya beyin ve emek gücü kaçırmanın kuşkusuz başka nedenleri de vardır, fakat üzerinde durduğumuz nokta, Türk eğitiminde temel yanlışlıktır. Doğru plânlanmış bir eğitimde, yetiştirilmiş insanlar, özellikle yüksek yetenekli insanlar dışarıya kaçırılmaz. Türkiye gazetelerinde, dışarıya giden lise birincileri, doktorlar, mühendisler, bilginlerle ilgili çok haber çıkar. Bugün Cape Kennedy'de çalışan çok Türk vardır. Ama 50 bin işçinin fabrikalarda, yarım milyon insanın tarlalarda uğraştığı çay işletmeciliği için bir tek çay okulumuz yoktur. Güzellik enstitülerimiz, moda bil-

gisi veren resmî okullarımız da var, ama halkımızın beslenme sorunlarını ele alan okullar ve enstitüler yok! Kuşkusuz bunlar ciddi yanlışlıklar ve aksaklıklardır. Cahilliği ve hürsersizliği daha çabuk yenecek, okumayı ve yetişmeyi bir dert olmaktan çıkaracak geçerli tedbirler plânlanıp uygulanabilir, bu sorun ancak öğretmenin eğitim plânlamasına katılmasıyla, eğitim plânlamasındaki yabancı öğelerin temizlenmesiyle çözümlenebilir.

3. Bugünkü Türk eğitimi halka sırtı dönük ve eşitsizlik içindedir :

Bugünkü eğitim, ulusun bütün çocuklarına eşit gelişme olanakları vermek gibi bir ilkeden hareket etmiş değildir. İktidarlar gerçi bir «fırsat eşitliği» sözü ederler, fakat bu sadece sözde kalır. Parasız ve zorunlu ilköğretim ve bir dereceye kadar yaygın hale getirilmeye çalışılan klâsik ortaöğretim de, sadece, eğitilecek çocuklara egemen sınıfların çıkarlarına yarayacak bilgi ve becerileri kazandırmak içindir. Emekçi sınıfın ve onun bireylerinin bugünkü ve yarınki çıkarları doğrultusunda gerçekten parasız ve eşit bir eğitim yoktur. Parasız olduğu söylenen ilköğretimin bile bina yapımına köylüler para ve iş güçleriyle katılırlar, Öğrenci giderleri de ana babalar tarafından karşılanır, fakat şehir okullarının yapımını devlet üzerine almıştır ve devlet şehir ve kasaba okullarında öğrenci giderlerinin daha çok kısmına destek olur.

Eşitsizlik bugün Türk eğitiminin karakteristiği sayılabilir. Bu eşitsizlik köyle şehir arasında, yurdun geri bırakılmış doğusu ile bir dereceye kadar gelişmiş batısı arasında, kadınlar ve erkekler arasında açıkça görülmektedir.

Türkiye'de köy nüfusu % 76'dır. (Tarımda çalışan % 72). Buna karşılık ,ilkokullarda okuyan öğrencilerin % 59'u, ortaokullarda okuyan öğrencilerin % 30'u, liselerde okuyan öğrencilerin % 20'si, üniversite ve yüksek okullarda okuyan öğrencilerin % 17'si ekonomik durumu iyi olan köylü çocuklarıdır. Nüfusun sadece % 0,67'sini meydana getiren?

özel sektörcü kesimin çocukları ise iklokullarda % 15, ortaokullarda % 31, liselerde % 33, üniversitelerde % 33 oranındadır.

Yüksek öğretimde, Ankara Üniversitesinde yapılan bir araştırma şu sonucu vermiştir: Öğrencilerin % 53,6'sı memur ve subay çocuğu, % 16, Ti tüccar ve esnaf çocuğu, % 15.5'i varlıklı köylü çocuğu, % 6,3 serbest meslek sahiplerinin çocuğu (buraya kadar % 91,5 ediyor); % 5,7 işçi çocuğu, % 2,8 mesleksiz kişilerin çocuklarıdır.

Devlet, 1964'te yayınlanan resmî sayılara göre üniversite altı okullarda öğrenci başına Ankara'da 106 lira, İstanbul'da 86 lira harcarken, geri bırakılmış Siirt ve Mardin'de sadece 24 lira harcamaktadır. Urfa ve Adıyaman illerinde bu harcama 22 liraya kadar düşmektedir.

Ayrıca köy ilkokullarında öğretimin süresi yılda 170, şehirlerde 201 gün olarak ayarlanmıştır. Köy çocukları neredeyse beş yılda bir yıl kadar daha az bir eğitim görmektedir. Şehir ilkokullarında bir sınıfın bir öğretmenini vardır, köyleräe iki, üç, dört hatta beş sınıf tek öğretmenle yönetilmektedir. Şehir okullarının Eylülde öğretmenleri hazırır. Köy okullarının öğretmenleri Kasım sonuna kadar tamamlanmaz. Geçten geç yapılan bu tamamlama da ortaokuldan takıntılı öğrencileri, öğretmen vekili atamakla olur.

Kadın kesiminde ise, durum genellikle kadınların, özellikle köy kadınlarının çok aleyhinedir. Ankara köylerinde kadınların % 73'ü, Aydın köylerinde % 69'u, Samsun köylerinde % 87'si, Ordu köylerinde %90'ı, Urfa köylerinde %97'si, Siirt köylerinde 97,5'u okuma yazma bile bilmemektedir. İlkokul üstü şehirli kadın eğitimi ise, daha çok ev ekonomisine yönelmiş olup, ekonomi, sosyoloji, felsefe gibi insanı uyandıran bilgilerden yoksundur.

Türkiye'de öğretmenler, eşitsizlik konusunda titizlikle durmaktadır. Çünkü ekonominin yönetiminde ve politikada rol alanlar, eğitim ve özellikle yüksek eğitim görmüşler arasından seçilmektedir. Anayasada seçilme hakkını öğrenim de-

recesiyile sınırlayan ilkeler vardır. Görüldüğü üzere, yüksek öğrenimin tabanı çok dardır ve işçilerle köylülerin kendilerini ve çocuklarını çok az ölçüde içermektedir.

Devlet yöneticileri kendi çocuklarını, özel ve bol olanaklı okullarda, hattâ Avrupa'da, Amerika'da eğitebilmektedirler. Eski Millî Eğitim Bakanı Ertem'in oğlu İnanç Ertem 7 yıl İsviçre'de Türkiye Şeker Şirketi hesabına Kimya öğrenimi görmüştür. Cumhurbaşkanı ve başbakan çocukları dış üniversitelerde doktor, mühendis ve bilgin olmuşlardır. İstanbul Valisi Vefa Poyraz'ın kızı da Amerika'da eğitim görmektedir. Türkiye'de makul bir toplum düzeni kurulabileceği zaman, ilk iş, köylü ve işçi çocuklarının eğitim açığını kapsamak olacak, bundan dolayı da işçi ve köylü çocuklarına eşitlikten öte, öncelikler tanınacaktır.

1961 Anayasasının bazı hükümlerini zorlayarak geliştirilen ve bir kazanç kurumu olarak çalıştırılan özel yüksek okullar da eğitimde halkçılığı ve eşitliği bozan, hattâ kaliteyi düşüren sapsamaldan biridir.

Eşitsizlik, okullarda dersliklerin içine kadar sokulmuştur. Zengin aile çocukları idarece Önlere, yoksul aile çocukları arkalara oturtulmakta, geçerli bir yabancı dil sayılan İngilizce zengin çocuklarına verilmekte, geçersiz sayılan öteki yabancı diller ise yoksul aile çocuklarına paylaştırılmaktadır.

4. Bugün Türk eğitiminde bilgiler, egemen sınıflar yararına olarak sınırlandırılmıştır :

Bu sınırlama dikkatle yapılmıştır ve sürdürülmesi için titizlik gösterilmektedir. Özellikle işçi ve köylülerin bilinçlenerek uyanmasına yarayacak bilgiler, programlara sokulmamıştır. Mustafa Kemal gününde sokulanlar da ABD uzmanlarının etkisiyle 1950'den sonra çıkarılmıştır. Bunların örneklerini, Türk eğitimi üzerindeki emperyalist etkileri inceleyen gördük. Amaç; hayata karşı devrimci tavır ve davranışlı insan yerine, tutucu, itaatli, her zaman her şeye evet diyen, hayır demekten çekinen insan yetiştirmektir. Bu yanılla Türk eğitimi bir cins «kulluk eğitimi» dir. Öğretmen

Okullarında, Kız Enstitülerinde, Meslek Okullarında, felsefe, mantık, sosyoloji, ekonomi, politika bilgileri ya hiç verilmez*-, ya çok az verilir. Köy kadınlarına öğretilmek istenen ise sepet örücülüğü ve halı dokuyuculuğudur. Yüksek okul ve üniversitelerde özel sektörcü, kapitalist ekonomi bilgileri bol bol verilir. Marksın adı sadece olumsuz yönden eleştirilerek geçer. Buna karşılık Nietzsche, Adam Smith, J. S. Mili, bol bol söz konusu edilir. Gençlerimiz bunlara karşıt olan bu-bileri, okullar dışında ve çok kere yasaklanmış kitaplardan elde etmektedir. Bu durum kuşkusuz iyi değildir. Ulusal eğitimin amacı, egemen sınıflara ve onların dış ortaklarına «emir kulu», yada «köle» yetiştirmek olamaz. Siyasal iktidarlar bunu sağlamak için, Türkiye'yi emperyalistlerden birinci sefer kurtarmış olan Ordularımıza Başkomutanlık eden Mustafa Kemal Atatürk'ün sözlerine bile sınır koymaktadırlar. Hastalıkların mikroptan ileri geldiğini, yağmurun bir fizik olayı olduğunu söyleyen öğretmenler dahi baskı altına alınmakta ve işten çıkarılmaktadırlar.

5. Bugünkü Türk eğitimin kalitesi düşüktür :

Teori bilen pratikten, pratik bilen teoriden yoksundur. El ile kafa birlikte etkinlik gösterme yüceltisine çıkınlama-maktadır. Genel olarak öğretmen ve donatım eksikliği ile sınıfların kalabalık oluşu, ikili, hattâ üçlü öğretim yapılması yüzünden verim de düşük olmaktadır. Liselerin verimi, köy çocuklarına doğru gidildikçe düşmektedir. Doğu şehirleri ve kırlık bölgelerdeki ortaokul ve lise mezunlarından, üniversite giriş sınavlarını kazananlar azdır, ilköğretimden yukarı doğru, bu duruma yol açan yaygın nedenler vardır :

a) Sınıfların kalabalık oluşu genel bir problemdir. İlk-öğretimde 70 kişilik sınıflar, ortaöğretimde 60'tan yukarı sınıflar çoktur.

b) Bunu önlemek için ikili üçlü öğretime gidilmekte, bu da derslerin dakika olarak tutarını ve günlük ders sayı-sını azaltmaktadır.

c) Laboratuvar, ışık, kitaplık gibi eklentiler, okulların çoğunda eksiktir, hattâ yoktur. Levhalar, haritalar, göze ku-

lağa hitap eden araçlar yayılmamıştır. Laboratuvar olan okullarda bunların işlediği de görülmez. Çünkü gerekli malzeme sağlanmaz. Kimi okullarda bunları çalıştıracak öğretmen de yoktur.

ç) Öğretmen eksikliği başlıca nedenlerden biridir. Özellikle fen dersi öğretmeni kıttır. Liselerde kimya, fizik, matematik, yabancı dil ve felsefe öğretmenleri açığı yüksektir.

d) ilkokul öğretmenlerinin ortaokullarda, ortaokul öğretmenlerinin liselerde ders verir olması,, öğretimin kalite ve verimini iki uçlu olarak düşürmektedir. İlkokulda haftada 30 saat ders okutan öğretmen, fazla olarak ortaokulda 8 saat daha ders yüklenince, iki okulda da çalışmasının verimi düşürmektedir. Aynı eleştiriyi, lisede ders okutan ortaokul öğretmenleri için de geçerlidir.

e) Fen dersleri öğretmenlerinin yetişkinliği tam değildir. Bu dallarda yeni öğretmen yetiştirilecek yerde, az yetişkin öğretmenlere birer ay yaz kursu ile lise dersleri verdirilmesi verimi düşürmektedir.

f) Öğretmenlerin meslek içi yetiştirilmesi genel olarak aksatılıyor/Okuldan çıktığı gibi kalan ve sınıflara girip çıkan öğretmen sayısı çoktur.

g) Okul yöneticileri genellikle iktidardaki partinin görüşlerini benimseyen öğretmenler arasından seçilmektedir. Yöneticiliğin objektif yeterlikleri ve yetişkinliği aranmıyor. Bu da verimi düşürücü bir etken olarak göze çarpıyor.

ğ) Eğitim ayrılan pay, genel bütçe içinde azdır, ve gittikçe azalmaktadır. Genel bütçe artışı % 20 civarında iken, nüfus ve öğrenim artışı da olduğu halde eğitim harcamalarındaki artış sadece % 2,9'da kalmaktadır. Az harcama ile yüksek verim ve kalite elde edilemiyor.

h) Eğitim üzerindeki dış etkiler ve plânlama bozukluğu, bilgi sınırlaması da dersleri ilgi çekmez hale sokmakta ve kalite ile verimi düşürmektedir.

ı) Öğretmenlerin baskı altında ve bakımsız oluşları,

maaşlarının azlığı da eğitimin verimini ve kalitesini düşürmektedir.

6. Türk eğitiminde öğretmenler bakımsız ve baskı altındadır.

Eğitim, kurumlarda ve kurumlar dışında, emperyalist etkiler altında bırakıldığı, toplumun temel ihtiyaçlarına cevap verecek plânlama ve uygulama içinde olmadığı, eşitlikten uzak, kalitesiz ve içeriği çok sınırlı olduğu için, öğretmenler huzursuzdur. Öğretmenler 1960lardan beri bu huzursuzluğu, örgütlü olarak dile getiriyorlar. 1965 yılında kurulan TÖS, her il ve ilçe merkezinde birer şube açarak, her dereceli okul öğretmenlerinin çoğunluğunu birleştirmiş ve meslek savaşını hızlandırmıştır. Öğretmenlerin dile getirdiği sorunlar ve ortaya attığı istekler, siyasal iktidarı kızdırmaktadır. Sınıf içi ve sınıf dışı fırsatları değerlendirerek, Türkiye halkının antiemperyalist ve feodal kalıntıları süpürecek antikapitalist devrimine yardımcı olacak bir eğitim uygulaması, siyasal iktidarın ciddi tepkileriyle karşılaşmaktadır. Ama öğretmenler epey zamandır, program, yönetmelik, Bakanın genelgesi vb. emirlerle tanımlanan bir eğitimi aşmışlar, eğitimi toplum ve ülke sorunlarının çözümünü gerçekleştirecek insanı hazırlama gibi bir amaca yöneltmişlerdir. Bundan dolayı TÖS ile resmî Millî Eğitim Bakanlığının arası açıktır. Bakanlık, TÖS üyelerini ve yöneticilerini, sürekli olarak idarî ve malî baskılar altına almaktadır. Fakat bu baskılar, beklenenden çok başka bir sonuç vermektedir. Baskılar onun birleşmesine ve direncini daha da artırmasına yaramaktadır. 1965'ten sonra kullanılmaya başlanan «öğretmen kıyımı» sözü, hâlâ aktüel olan bu gerçeği anlatmaktadır.

Başlıca baskı biçimleri şunlardır :

a) Öğretmen üzerindeki yöneticilik görevini almak, yeni yöneticilik görevi vermemek,

b) İsteği sorulmadan, hattâ ders yılı içinde, görev ye-

rini değiştirmek ve ailesinin yerleştiği yerden çok uzaklara sürme,

c) Maaşının birazını kesmek,

) işten geçici yada sürekli olarak çıkarılıp maaştan tüm olarak yoksun bırakmak,

d) Sık sık koğuşturma açarak, fırsat buldukça mahkemeye vererek tedirgin etmek, srndrmek,

e) Görev çevresindeki gerici unsurları kışkırtarak dğdrmek,

f) Bir uzvunu kesmek (Kulağı ve tenasül uzvu kesilen öğretmenler vardır),

g) rgt lokallerini basmak, yakmak, cam ereve kırmak,

ę) rgt toplantılarını basmak,

h) Halk arasında ğretmen aleyhtarı propagandalar yaymak,

ı) ğretmen maaşlarını az tutmak, böylece ğretmeni ekonomik baskı altına almak.

Doğal olarak en önemli baskı türü, ekonomik baskıdır. Öğretmenler, kalabalık öğrencili sınıflarda çalıştığı, bazan birden çok sınıf okuttuğu ve haftada saat tutarı olarak çok çalıştırıldığı halde, az maaş almaktadır. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyo-Kimya Enstitüsü, resmî bir raporla, 5 nüfuslu bir öğretmenin aylık 1601 lira, 6 nüfuslu bir öğretmenin de 1924 lira ile geinebileceğini saptamıştır. Ortalama ğretmen maaşları 600 lira civarındadır. Yeni Personel Kanunu çıkarılmışsa da, bu kanun öğretmenlere, yeteri kadar refah getirmemiştir. Üstelik Türkiye'de fiyatlar sürekli olarak artmakta, paranın satmalma gücü düşmektedir. 1955 - 1965 yılları arasında ücretlerdeki genel artış % 45 olmuş, buna karşılık tkretim mallarının fiat artışları % 200 oranın-

da yükselmiştir. Son yılın dokuz ayı içindeki fiyat artışları da % 11'dir. Bu durum, yoksul halk gibi öğretmeni de bunaltmaktadır. Öğretmen maaşlarının azlığı halk hikâyelerine kadar konu olmaktadır:

Doğu Anadolu'da, Tahir dağı eteklerinde eşkiyalar bir yolcu otobüsünü durduruyor. Yolcuları çıkarıp sıraya diziyorlar. Eşkiyalar, soygun işini yeni yöntemlere bağlamışlar. Örneğin ağalar ve tüccarlar 5000 lira, doktorlar ve yargıçlar 4000 lira, yüzbaşılar 3000 lira, müdürler 2000 lira. Üzerinde bu kadar para çıkmayanları, 100 lira bir tokat, dövüyorlar ve soruyorlar : «Bilmiyor muydun eşkiyalar çevirip soyacak? Niçin az parayla çıktın?»

Böyle bir soygunda, ağanın, tüccarın, doktorun, yargıcın, müdürün parasını alıp geçiriyorlar. Sıra düşkün kılıklı bir yolcuya geliyor. «Sen ne iş yaparsın?» diye soruyorlar. «Öğretmenim!» diyor yolcu. Arkadaşlarına sesleniyorlar : «Hocaya harçlık verin!» Başka bir yolcu çıkıyor : «Eğitmenim!» diyor. Daha yoksul olduğu için ona da maaş bağlıyorlar. Böyle rivayet olunuyor.

Bundan dolayı öğretmenlerin bir bölümü meslekten ayrılarak taksi şoförlüğü, garsonluk, hallaçlık, bar artistliği gibi işlere girmekte yada yurt dışına işçi olarak gitmektedirler. 1970 hesabıyla Almanya ve öteki kapitalist ülkelerde işçi olarak çalışan öğretmen sayısı 6385'tir. Böyle olduğu halde öğretmen çoğunluğu meslekte kalarak, «devrim için eğitim» mücadelesini bırakmamakta ve maaşları için mücadele etme ilkesini başa almaktan dikkatle kaçınmaktadırlar. Onlar biliyorlar ki, maaş mücadelesi, tek olarak ele alındığında başarıya ulaşmaz. Dış ve iç sömürüyü önleyerek, üretimi artırarak ulusal gelir çoğaltılmadıkça, devlet maliyesi canlandırılmadıkça ve ulusal gelirin bölüşülmesinde adalet sağlanmadıkça, öğretmen maaşları sıhhatli olarak artmaz, artsa da geçimleri ciddi olarak düzelmez.

Bu yüzden Türkiye öğretmenleri halkın önüne «devrim» önerisiyle çıkıyorlar. Devrimin amacı, sadece öğretmenleri

yada mutlu bir azınlığı refaha kavuşturmak değil, ülkenin tam bağımsızlığını sağlamak, halkın mutluluğunu gerçekleştirmek, ciddi anlamda bir halk yönetimi kurmak, bütün bo-yutlarıyla çağdaş uygarlık düzeyine bir an önce ulaşmaktır.

Bu amaca ulaşmak için yapılacak başlıca işler şunlardır :

1. Modern anlamı bir toprak reformuyla bey, ağa, şeyh, tefeci biçimindeki Ortaçağ kalıntıları yok edilmeli, köylü toprağın sahibi kılınmalı, büyük üretim kooperatifleri yoluyla tarım yenileştirilmelidir.

2. Yeraltı ve yerüstü servetleri yabancıların egemenliğinden kurtarılmalı; büyük maden ve enerji kaynakları mutlaka devlet eliyle işletilmeli ve değerlendirilmelidir.

3. Büyük endüstri, devlet eliyle kurulmalı ve devlet elinde kalmalı, küçük özel endüstri de ulusal kalkınma planı içine alınmalıdır.

4. Sigorta şirketleri ve bankalar devletleştirilmelidir.

5. Dış ticaret devletleştirilmen, iç ticarete üretici ve tüketicilerin zararına işleyen aracılığa son verilmeli, bunu sağlamak için modern anlamı alım satım kooperatifleri kurulmalı ve örgütlenmelidir.

6. İnsan sağlığına ticaret konusu olmaktan çıkarılmalı, halkın beslenmesi, bütün ailelerin sağlık kurallarına uygun birer meskene kavuşturulması, mutlaka uygulanacak bir plana bağlanmalı, özel hastanelere, özel ilaç işletmeciliğine, arsa spekülasyonuna, apartman ağalığına, kıyıların yağmalanmasına kesinlikle son verilmelidir.

7. Bütün irtica yuvaları kurutulmalı ve din ilişkileri, inanç özgürlüğü sınırları içinde tutulmalı ve saygı görmelidir.

8. Dış politika, bütün devletlerle eşit dostluk ölçülerine göre yeniden düzenlenmeli, ulusal savunma ve ordu, tam ba-

ğimsizliğimizi koruyacak, dış ve iç güvenliğini bekleyecek ilkelere bağlanmalıdır.

9. Devlet yönetimi, halkçı bir görüşle, halkın egemen olduğu, kalkınmayı gerçekleştirecek biçimde yeniden düzenlenmeli, emeğin esas alındığı, eşit işe eşit ücret ilkesine dayanan bir personel reformu yapılmalıdır.

S o n u ç :

Bugün bir çıkmaz içinde bulunan Türk eğitimi, her türlü sorunuyla ancak böyle bir ortamda çözümlenebilir. Ancak böyle bir ortamda Türk eğitimi üzerindeki emperyalist etkiler temizlenebilir, kalkınma özlemlerimize uygun ve halk çocuklarının yetişme olanaklarına kavuşacağı, kaliteli, bilgi ve hünelerinin smırlandırılmadığı, işe, üretime yönelmiş, yaratıcı, eleştirici, devrimci, güzel sanatlardan tat alır, kültürel etkinliklere katılabilir insanların yetiştirileceği bir eğitim plânlanması ve uygulaması gerçekleştirilebilir. Öğretmenlerin her türlü sorunları da ancak böyle bir ortamda çözümlenebilir.

Türkiye öğretmenleri bu amaçlar için örgütlenmekte ve savaşlarını bu amaçlar için sürdürmektedir. Bayram ve yılbaşı kartlarında birbirlerine yazdıkları gibi, bu meslek savaşısı, yurt içindeki bütün devrimci güçlerin eylemiyle birlikte, «başarana kadar» sürecektir. İnanıyoruz ki, Tarih, büyük defterinin bir köşesine, Türkiye öğretmenlerinin başarısını da yazacaktır.

Ankara : 24 Aralık 1970.